

**Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi na
terenie Miasta Siemiatycze za 2022 rok**

Siemiatycze, 27 kwietnia 2023 r.

I. Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 i art. 9tb ustawy za dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (dalej określanej jako ustawa ucpg), jednym z zadań gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

II. Zagadnienia ogólne

1. W 2022 roku odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Miasta Siemiatycze odbywał się na podstawie umowy zawartej pomiędzy Miastem Siemiatycze a Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. w Siemiatyczach. Firmie tej została powierzona realizacja tej usługi w drodze przetargu nieograniczonego na „Odbieranie i zagospodarowanie stałych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych znajdujących się w granicach administracyjnych Miasta Siemiatycze”.
2. Odpady komunalne z nieruchomości niezamieszkałych oraz z nieruchomości w części zamieszkałych i w części niezamieszkałych, na których prowadzona jest działalność gospodarcza odbierane były w ramach indywidualnych umów zawartych pomiędzy właścicielami tych nieruchomości a podmiotami wpisanymi do rejestru działalności gospodarczej w zakresie odbierania odpadów komunalnych, tj. Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. z Siemiatycz, MPO Sp. z o.o. z Białegostoku, Przedsiębiorstwem Usługowym MPO-J z Siemiatycz.
3. W ramach podpisanej z Miastem Siemiatycze umowy, Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. na terenie Siemiatycz prowadziło punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK), który znajduje się przy ul. Drohiczyńskiej, na działce o nr ewidencyjnym 2706/2. Do PSZOK mieszkańcy Siemiatycz mogli dostarczać odpady objęte selektywną zbiórką tj. odpady opakowaniowe (szkło, plastik, metal, opakowania wielomateriałowe i papier), odpady ulegające biodegradacji (odpady zielone), popiół, odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, baterie i akumulatory, przeterminowane leki i chemikalia. Od 2020 roku można również oddawać do PSZOK: odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki oraz odpady

tekstyliów i odzieży. Zużyte baterie można było również wrzucać do pojemników ustawionych w budynkach przedszkoli i szkół, bibliotece miejskiej oraz Urzędzie Miasta. Zużyte leki przyjmowane były w 9 aptekach na terenie miasta, w których znajdują się pojemniki na te odpady.

III. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Miasta Siemiatycze w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

1. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Na terenie miasta Siemiatycze nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – kod odpadu 20 03 01, zgodnie z wytycznymi "Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022", przyjętego do wykonania uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXII/281/16 z dnia 19 grudnia 2016 roku, przekazywane były do Zakładu Zagospodarowania Odpadów (ZZO) w Hajnówce. Tam poddawane były mechaniczno- biologicznemu przetwarzaniu (proces R12) w celu wysegregowania odpadów, które można poddać recyklingowi lub odzyskowi.

W 2022 roku z terenu Miasta Siemiatycze odebrano 2823,0 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Z danych przekazanych przez ZZO w Hajnówce za I i II półrocze 2022 roku wynika, że średni procentowy odzysk poszczególnych rodzajów odpadów wysegregowanych z odpadu 20 03 01 to:

- 3,98% - odpady opakowaniowe oraz odpady surowcowe z mechanicznej obróbki odpadów (tj. 15 01 01, 15 01 02, 15 01 04, 15 01 05, 15 01 07, 19 12 02 i 19 12 03) przekazane zostały przedsiębiorstwom prowadzącym odzysk odpadów i poddane procesom recyklingu R3, R4 i R5,
- 54,04% - odpad 19 12 12 (frakcja palna) - odpady przetworzone na paliwo alternatywne - paliwo to przekazano do cementowni, gdzie poddane zostało procesowi odzysku R1,
- 36,79% - odpad 19 12 12 (frakcja 0-80 mm), który został poddany procesowi biostabilizacji D8, a materiał powstały po tym procesie poddano procesowi R12 (przesianiu) w wyniku czego powstał kompost nieodpowiadający wymaganiom (odpad 19 05 03) oraz odpad o

kodzie 19 05 99 (inne niewymienione odpady),

- 0,52% - frakcja balastowa (odpad 19 12 12) – pozostałość z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, którą przekazano do składowania na składowisku odpadów.

W 2022 roku z odpadu 20 03 01 w procesie R12 wytworzono: 557,6546 Mg odpadu o kodzie 19 05 99 (inne niewymienione odpady).

Biodopady (odpady ulegające biodegradacji) odebrane i zebrane w 2022 roku w ilości 914,9 Mg, przekazane zostały do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce, gdzie poddane zostały procesowi kompostowania (proces R3) na kompostowni przyzmowej.

Powstałe po tym procesie odpady o kodzie: 19 05 03 (kompost nieodpowiadający wymaganiom) - przeznaczono do odzysku podczas rekultywacji składowisk odpadów lub do unieszkodliwienia oraz 19 05 01 (nieprzekompostowane frakcje) - poddano ponownie procesowi kompostowania (R3).

Na terenie Siemiatycz nie przeprowadzano wstępnej segregacji odpadów opakowaniowych odebranych i zebranych selektywnie. Odpady zbierane przez mieszkańców do worków i pojemników żółtych odbierane były jako odpad 15 01 06 (zmieszane odpady opakowaniowe) i zostały przekazane do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce oraz do Instalacji do sortowania odpadów MPO Sp. z o.o. w Białymstoku (3,54 Mg), gdzie poddane zostały procesowi segregacji (proces odzysku R12). Średni procentowy odzysk poszczególnych rodzajów odpadów z odpadu 15 01 06 za 2022 rok w ZZO w Hajnówce przedstawia się następująco:

- 41,53% - opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02),
- 1,84% - opakowania z drewna (15 01 03),
- 8,61% - opakowania z metali (15 01 04),
- 1,33% - opakowania z metali (15 01 04) - aluminium,
- 1,42% - opakowania wielomateriałowe (15 01 05),
- 1,51% - metale żelazne (19 12 02),
- 0,00% - drewno (19 12 07)
- 43,79% - odpad przeznaczony na paliwo alternatywne.

Odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych, drewna i metali, opakowania wielomateriałowe oraz metale żelazne i drewno zostały przekazane recyklerom i poddane recyklingowi w procesie R3 i R4, a wysegregowane odpady (frakcja palna) przetworzone

zostały na paliwo alternatywne i poddane procesowi odzysku R1 w cementowniach. Pozostałe odpady opakowaniowe i inne zbierane oraz odbierane selektywnie przekazywane były bezpośrednio lub pośrednio (przez ZZO w Hajnówce lub innych pośredników) do przedsiębiorców prowadzących recykling lub zagospodarowujących odpady w inny sposób.

2. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

W 2022 roku odebrano 0,180 Mg przeterminowanych leków, które zostały unieszkodliwione w procesie D10 - przekształcanie termiczne na łądzie. Masa odpadów powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych i zebranych przekazanych do termicznego przekształcania: 78,0509 Mg. Masa odpadów powstałych po sortowaniu odpadów niesegregowanych (zmieszanych) odebranych i zebranych przekazanych do termicznego przekształcania: 800,7184 Mg. Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy: $878,7693/5172,8842 * 100\% = 16,99\%$

3. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych i odebranych z terenu Miasta Siemiatycze

W 2022 roku na terenie miasta Siemiatycze wytworzono i odebrano łącznie 5172,8842 Mg

odpadów komunalnych, w tym:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 2823,0 Mg,
- odpady ulegające biodegradacji (bioodpady) – 914,90 Mg,
- opakowania z papieru i tektury – 337,46 Mg,
- opakowania ze szkła – 355,17 Mg,
- opakowania z tworzyw sztucznych – 35,96 Mg,
- opakowania z metali – 10,7282 Mg,
- zmieszane odpady opakowaniowe – 285,40 Mg,
- papier i tektura – 4,64 Mg,
- tworzywa sztuczne – 4,62 Mg,
- zużyte baterie i akumulatory – 0,00 Mg
- odpady budowlane i rozbiórkowe – 546,58 Mg,

- popiół z palenisk domowych – 208,52 Mg,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – 17,593 Mg,
- odpady wielkogabarytowe – 144,14 Mg,
- przeterminowane leki – 0,265 Mg,
- odpady z czyszczenia ulic i placów – 6,36 Mg,
- zużyte opony – 21,91 Mg,
- inne odpady nieulegające biodegradacji – 46,5 Mg.

4. Osiągnięte przez Miasto Siemiatycze za 2021 rok poziomy:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania – 0,36%,
- poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – 22,40%,

Osiągając ww. poziomy Miasto Siemiatycze spełniło obowiązek zapisany w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, natomiast nie uzyskało wystarczającego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, który w roku 2022r. powinien wynosić co najmniej 25%.

5. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Analizując obecnie obowiązujący system odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, można stwierdzić, że działa on sprawnie i nie występują większe problemy z jego funkcjonowaniem. Częstotliwość odbioru poszczególnych rodzajów odpadów oraz ilość worków i pojemników przeznaczonych na zbieranie odpadów w ramach realizowanej umowy, na odpady zbierane selektywnie w 2022 roku okazała się wystarczająca.

Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) jest położony na terenie miasta, w miejscu ogólnodostępnym, a dojazd do PSZOK jest oznakowany. Dni i godziny jego otwarcia są tak ustalone, aby bez problemów każdy mieszkaniec mógł z niego skorzystać. Nie ma potrzeby organizacji dodatkowego punktu lub wydłużenia godzin otwarcia już istniejącego.

W roku 2022 przedsiębiorstwo odbierające odpady komunalne od właścicieli

nieruchomości zamieszkałych nie zgłaszało przypadków braku selektywnego zbierania tych odpadów. Należy więc wnioskować, że mieszkańcy Siemiatycz prawidłowo segregują wytwarzane w swoich gospodarstwach domowych odpady komunalne.

IV. Koszty obsługi systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w 2022 roku

1. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – umowa z Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. – 3 293 970,39 zł.
2. Kampania informacyjna – 0,00 zł (aplikacja „Kiedy śmieci”).
3. Obsługa administracyjna:
 - wynagrodzenie pracowników z pochodnymi – 116 027,29 zł,
 - szkolenie pracowników z kosztami delegacji – 828,00 zł,
 - programy komputerowe – 0,00 zł,
 - literatura fachowa – 0,00 zł,
 - przesyłki pocztowe, wezwania, zakup art. papierniczych, tonerów oraz pojemników, itp. – 698,10 zł.Łączny koszt: 3 411 523,78 zł.
4. Wpływy z tytułu opłat od mieszkańców za gospodarowanie odpadami komunalnymi:
 - wpłacone do dnia 31.12.2022 r. – 3 002 990,95 zł,
 - zaległości na dzień 31.12.2022 r. – 132 733,67 zł,
 - nadpłaty na dzień 31.12.2022 r. – 15 859,17 zł,
 - należności z tytułu opłat od mieszkańców – wg złożonych deklaracji – 3 119 865,45 zł.

V. Liczba mieszkańców Siemiatycz - na dzień 31.12.2022 r.

1. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i tymczasowy – 13 746.
2. Liczba właścicieli nieruchomości zamieszkałych, którzy złożyli deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na tych nieruchomościach – 2 292.
3. Liczba mieszkańców wg złożonych deklaracji, za których wnoszona jest opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi - 10 462.

Różnica w liczbie zameldowanych a faktycznie zamieszkałych mieszkańców, którzy są ujęci w złożonych deklaracjach wynika z faktu, że część zameldowanych osób na stałe przebywa poza Siemiatyczami (za granicą, uczniowie, studenci). Istnieją również

nieruchomości, dla których deklaracja na odbiór odpadów składana jest tylko na czas określony np. na miesiące wakacyjne (lipiec, sierpień) lub świąteczne (grudzień – styczeń, kwiecień).

VI. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Wg prowadzonej przez urząd ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, na terenie miasta Siemiatycze na dzień 31.12.2022 r. znajdowało się 482 zbiorników bezodpływowych (szamb) i 39 przydomowych oczyszczalni ścieków. Wg danych za 2022 rok, przekazanych przez przedsiębiorców prowadzących na terenie miasta Siemiatycze działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, w 2022 roku opróżniono szamba od 790 właścicieli.

W 2022 roku przeprowadzono 20 kontroli posiadania umowy na opróżnianie szamba oraz dowodów uiszczania opłat za ww. usługi. Nie wydano żadnej decyzji określającej obowiązek uiszczania na rzecz gminy opłat za opróżnianie zbiornika bezodpływowego, wysokość tych opłat oraz terminów ich uiszczania.

Miasto Siemiatycze objęło gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych wyłącznie nieruchomości zamieszkałe. Właściciele pozostałych nieruchomości, na których powstają odpady komunalne, a więc nieruchomości niezamieszkałych oraz nieruchomości w części zamieszkałych i w części niezamieszkałych, są zobowiązani do zawarcia indywidualnej umowy na odbiór tych odpadów z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych w mieście Siemiatycze.

Na dzień 31.12.2022 r. w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) zarejestrowanych było 1049 podmiotów (osób fizycznych) prowadzących działalność gospodarczą – mających siedzibę firmy na terenie miasta Siemiatycze.

Nieruchomości, na terenie których prowadzona jest działalność gospodarcza, można podzielić na następujące rodzaje:

1) nieruchomości zamieszkałe, na terenie których (w części lokalu mieszkalnego) prowadzona jest wyłącznie obsługa biurowa działalności gospodarczej - wg obecnie obowiązującej ustawy ucpg, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszcza się w ramach opłaty dotyczącej nieruchomości zamieszkałej – nie jest wymagana odrębna umowa

na odbiór odpadów pochodzących z takiej działalności;

2) nieruchomości w części zamieszkałe i w części niezamieszkałe – w takim przypadku część nieruchomości zamieszkałej objęta jest gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych i opłatę za odbiór odpadów komunalnych wnosi się do gminy (zgodnie ze złożoną deklaracją o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi), natomiast część niezamieszkała tej nieruchomości wykorzystywana jest na prowadzenie działalności gospodarczej i na odbiór odpadów komunalnych powstałych podczas wykonywania takiej działalności wymagana jest indywidualna umowa;

3) nieruchomości niezamieszkałe, które nie są objęte gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych – na odpady komunalne powstałe na niej podczas wykonywania działalności gospodarczej wymagana jest indywidualna umowa na odbiór tych odpadów.

Z danych posiadanych przez Urząd Miasta Siemiatycze wynika, że właściciele nieruchomości niezamieszkałych tj. budynków użyteczności publicznej (m.in. urzędy, szkoły, przedszkola, przychodnie, banki itp.), zakładów przemysłowych oraz większości dużych sklepów czy punktów usługowych znajdujących się na terenie miasta Siemiatycze, mają podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych.

W 2022 roku Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o. z Siemiatycz miało zawarte umowy na odbiór odpadów komunalnych z 224 właścicielami ww. nieruchomości niezamieszkałych lub przedsiębiorcami prowadzącymi tam działalność gospodarczą, MPO Sp. z o. o. z Białegostoku – z 250, Przedsiębiorstwo Usługowe MPO-J z Siemiatycz - z 1.

W roku 2022 r. przeprowadzono 2 kontrole umów na odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości użytkowanych na prowadzenie działalności gospodarczej oraz dowodów uiszczenia opłat za ww. usługi. Nie wydano żadnej decyzji określającej obowiązek uiszczenia na rzecz gminy opłat za odbieranie odpadów komunalnych, wysokość tych opłat i terminy ich uiszczenia oraz sposób i terminy udostępniania pojemników w celu ich opróżnienia lub worków w celu ich odebrania.

Na terenie miasta Siemiatycze w 2021 roku nie odnotowano konieczności wydania przez Burmistrza Miasta Siemiatycze decyzji administracyjnych wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

BURMISTRZ

mgr Piotr Siniakowicz

